

DigiSus-rapport om sanserommet i Lunde barnehage, hausten 2018

Innhold

1. Skildring av innhaldet/grunntanken i DigiSus-rommet	1
2. Skildring av prosessen fram til første utprøving i rommet i lag med barn.....	3
3. Teknisk/praktisk dokumentasjon:	4
3.1 Oversiktsbilete av alle veggger, golv og tak i rommet	4
3.2 Detaljbilete av koblingar/objekt/lys/materiale.....	5
3.3 Skjermdump av kodinga i Scratch	8
3.4 Liste over trykkpunkt i rommet og lyd/handling.....	8
3.5 Planskisse (teikna for hand) av rommet og tekniske løysingar/ledningstrekk/plassering av lyd/pc/prosjektor	9
4. Refleksjon etter første utprøving ilag med barn	9

1. Skildring av innhaldet/grunntanken i DigiSus-rommet

KORLEIS KJEM ME OSS TIL VERDSROMMET?

- Forskar Fredriksen og Professor Pedersen har lenge jobba i NASA i lag med dei fremste innan rakettforskning, men har aldri våre blant dei som har dei beste ideane og alltid gløymt og rota vekk viktige delar, som har gjort at sjefane ikkje har særleg tru på desse to. Men Fredriksen og Pedersen er fast bestemt på at dette skal dei få til om dei så må bygge raketten sjølv. På vegen blir det mange forsøk på å innhente dei rette delane og dei eksperimenterer mykje på kva som skal til for å få denne raketten til å lette. Heldigvis møter dei på mange

kjekke barn som har funne desse delane og kan hjelpe Forskar Fredriksen og Professor Pedersen som også nettopp er blitt ekspertar på rakett.

- FYRSTE DEL – Pedersen og Fredriksen har funne ein barnehage som dei tur har akkurat det dei treng for å kome seg til verdsrommet, dei sender eit brev og spør om denne gjengen jobbar i NASA og kan hjelpe dei å oppnå drømmen. Dei vert observert i på utrområdet og luskar litt rundt i buskane på jakt etter dei spesielle delane og ikkje minst eit rom dei kan jobbe på. På vegen vert det lagt igjen forskjellige gjenstandar som barna etterpå oppdagar og undrar seg over kven som eig.
- ANDRE DEL - Barna har i løpet av nokre veker funne to gjenstander, ein trekant og ein sirkel. Dei har også fått fleire brev frå forskar Fredriksen og professor Pedersen og no eit personleg frå dei om at dei skal få kome på besøk på laboratoriet. I eit av dei tidlegare breva fekk dei eksklusive navnelappar med ekspertutnemnelse på. Det er kun dei med ekspertmerket som kan hjelpe til med prosjektet om å kome seg til verdsrommet. Assistentane (dei vaksne) er berre med for å sjå. Når barna har fått tillatelse til å kome opp ser dei at det er to knappar på utsida av døra. Dei prøver først den eine, det kjem ein "ikkje godkjent" lyd og barna undrar på kvifor. Så kjem dei på at det stod i brevet at dei måtte ha tre figurar og dei har jo berre to. Dei begynnar og leite og i enden av trappa som dei kom opp finn dei den tredje figuren. No bår dei trykkjer på knappen kjem det ein "godkjent" lyd og Professor Pedersen opnar døra.
- TREDJE DEL – Barna får kome inn på laboratoriet og ser mykje spennande. Lys, knappar, lydar. Midt i rommet står det eit bord med eit fargerikt teppe over, under står det ei skål med blått vatten. Det er månevatten. Verken assistentane, Professor Pedersen eller Forskar Fredriksen klarar å få lyd på vatnet. Så ein av ekspertane må hjelpe, og så kjem lyden. På veggen er det teikna nokre former, dei skjønnar at det er her desse formene skal vere. Dei heng formene dei har funne opp på veggen, men så ser dei at det manglar ein form. Forskar Fredriksen har rota den vekk. Barna leiter og finn den siste forma og henger den opp. Fyrst går det ikkje, det kjem ingen lyd. Så foreslår Pedersen at dei må halde i hendene og så trykke på knappen. Dei stiller seg i ein sirkel og held hendene til kvarandre. Då kjem lyden. Dette er nøkkelen til romskipet. Dei kan no sette seg i romskipet og reise til verdsrommet. Nedteljinga startar. Og den magiske reisa begynner.
- FJERDE DEL – Barna er no kome til verdsrommet, det er ein magisk stad. Lyset, lyden, stjernene. Det er ein tunell som barna går inn i, her er det mykje spennande å sjå. I enden står det ein boks, det lyser i frå den. Barna, Pedersen og Fredriksen samlar seg rundt den og kikkar oppi. Det er dei sjeldne månesteinane som ligg oppi. Desse har Pedersen og Fredriksen berre lest om og hadde aldri trudd at dei skulle finne slike. Det er ein sensasjon.

- FEMTE DEL – Etter å ha funne dei sjeldne månesteinane kan dei reise tilbake til jorda, dei må no forske på desse steinane, kanskje dei kan fortelje dei noko om universet som dei ikkje veit. Dette blir spennande. Kanskje dei må ut igjen i verdsrommet for å leite etter fleir? Etter ekspedisjonen til verdsrommet og etter det vellykka funnet av månesteinane vert barna tildelt diplom for serdeles utmerka jobb og ei takk for innsatsen. I ettertid får dei eit EKTE NASA brev. Dette er berre starten på eit unikt samarbeid med NASA.

- Idear til korleis dette kan utviklast vidare:

Barna har no funne dei sjeldne månesteinane som dei også har fått tatt vare på avdeling. Det ein tenkjer vidare er at dei må ut igjen i verdsrommet for å finne ut kor dei kom i frå, er det fleir. Det er også ein tanke å lage til ein anna karakter som har lagt igjen noko i verdsrommet som barna må opp å hente. Ein har også tenkt på å lage noko som marsboarar eller ein anna karakter i frå ein anna galakse kan få, som for eksempel ein presang til jul.

I rommet er det stort potensiale til å legge til fleire sanseeffektar og utvikle DigiSus teknologien. Få inn fleire måtar å bruke DigiSus på og legge på nye lydar.

2. Skildring av prosessen fram til første utprøving i rommet i lag med barn

I forhold til sanserommet så hadde me eit heilt ubrukt rom så me starta frå botn med å rydde ut og male veggane og taket. Veggane blei malt i blått og grønt, taket i svart. Fargane på veggane valte me fordi me syntes dei var nøytrale nok til at det går an å bruke rommet til noko anna ved ei seinare anledning. Taket malte me svart for å få betre effekt av ei mørk nattehimmel. Me delte rommet med eit stort tøystykke som me gjorde for å kunne ha to verdunar i eit rom. Hovudideane i frå starten har me haldt oss til, det er nok nokon av dei småideane som har døtte ut etterkvar, men som har blitt erstatta med idear som har passa betre og våre enklare å gjennomføra. Sanseeffektane og det kreative har våre den enkle delen av prosjektet. Det tekniske har våre ei lita utfordring sjølv om det heller ikkje har våre dei største utfordringane. Men me har spelt godt på kvarandre der ei har våre den kreative «sjefen» og ei den tekniske «sjefen». Me har ikkje involvert verken kollegaer eller barna i oppbygging av historie og rom. Det har våre nok at me to har hatt kontroll på dette.

3. Teknisk/praktisk dokumentasjon:

3.1 Oversiktsbilete av alle vegg, golv og tak i rommet

Vegg på laboratoriet

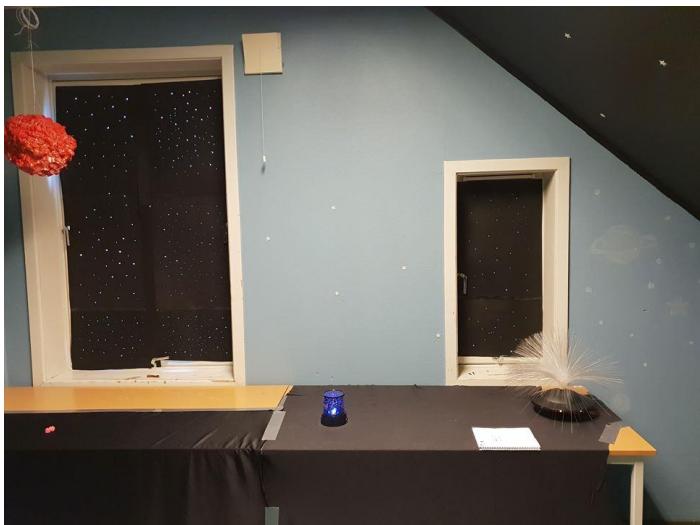
Vegg i verdsrom – sjølvlysande maling

Tak i lab – stjernehimmel på vindu

Skiljevegg verdsrom /lab

Vegg i verdsrommet – vindu med stjerner, sjølvlysende maling på vegg

3.2 Detaljbilete av koblingar/objekt/lys/materiale

Kobling – godkjent lyd for romskip

Kobling - ringerklokke

Kobling og objekt – lyd i vatn

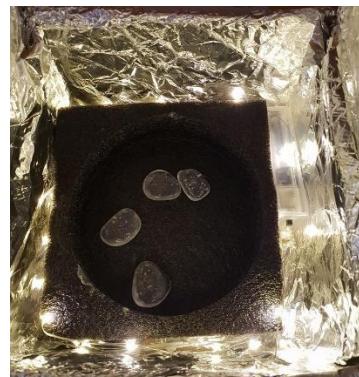
Objekt – planet av byggskum

Objekt – planet av byggskum

Objekt – sanseflasker

Objekt – sjølvlysande steinar

Objekt – stjernehimmellampe, «månegras»lampe, glitter lavalmape med høytaler

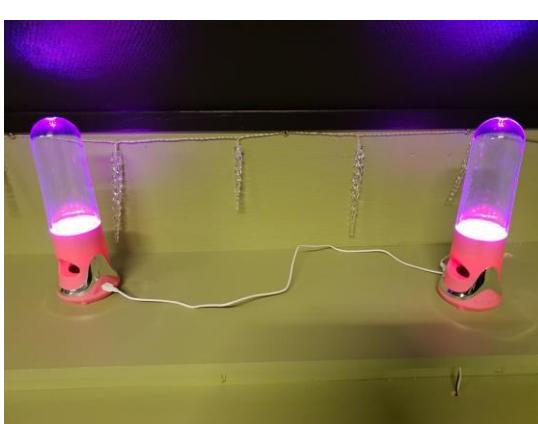
Objekt – laboratoriet

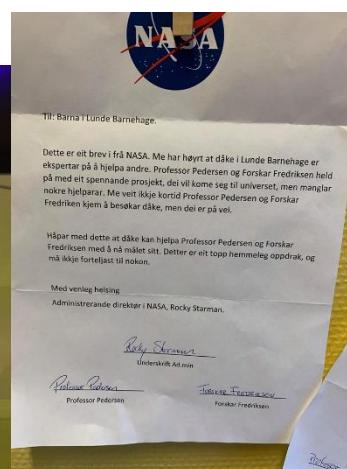
Kobling – rakettnedteljing

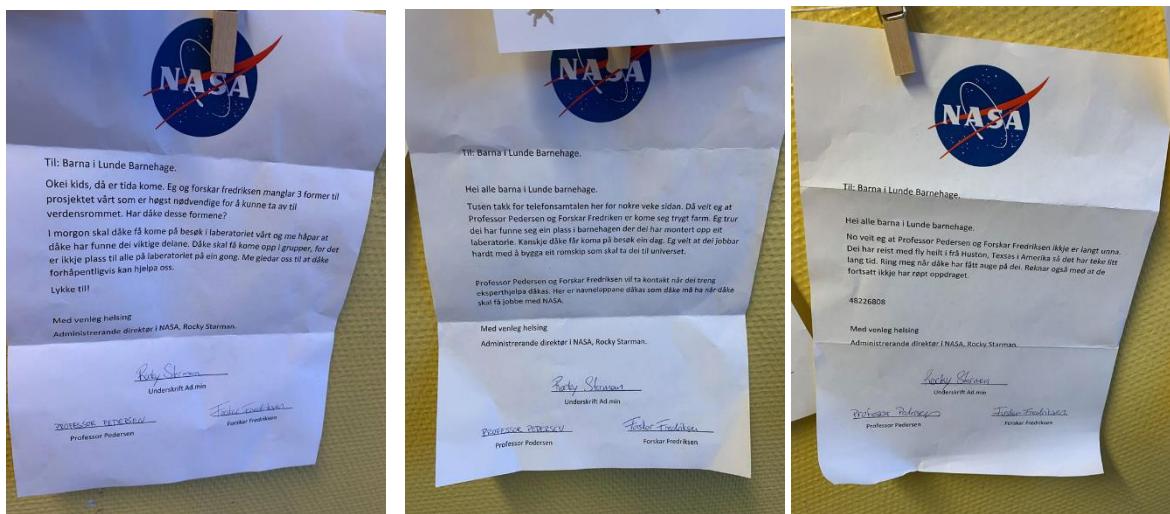
Objekt – rakett og inngang til verdsrommet Objekt - sansetunell

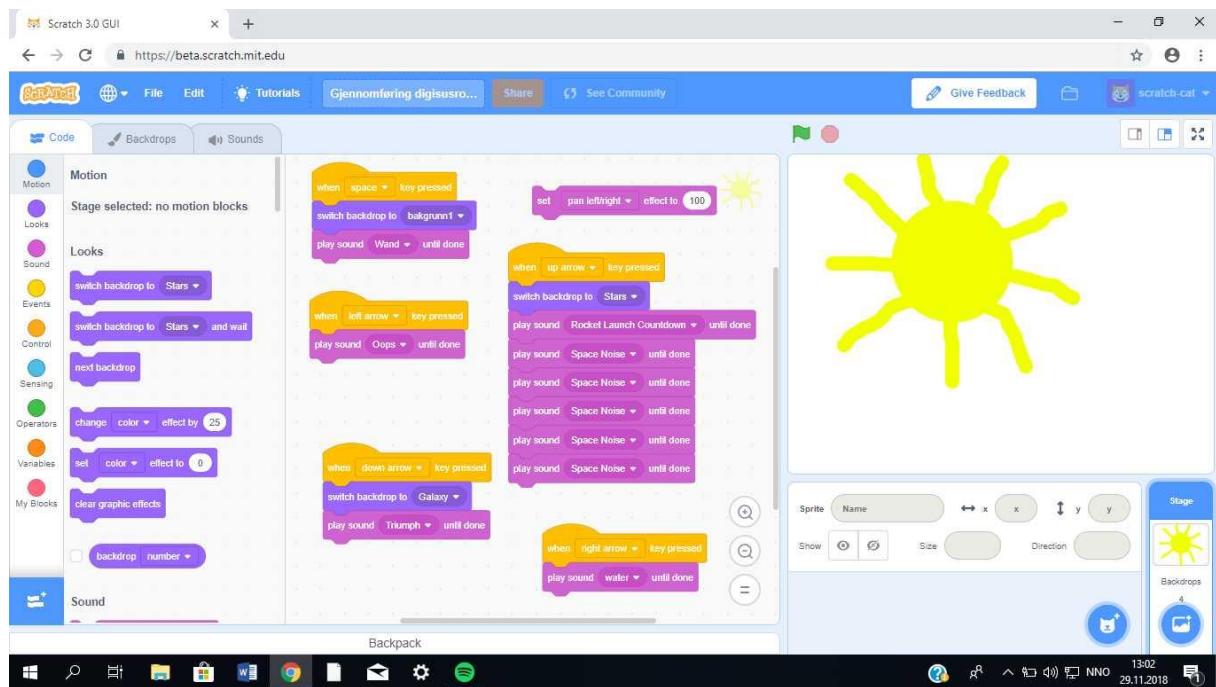
Objekt – høgtalarar med vatn

Objekt - brev

3.3 Skjermdump av kodinga i Scratch

3.4 Liste over trykkpunkt i rommet og lyd/handling

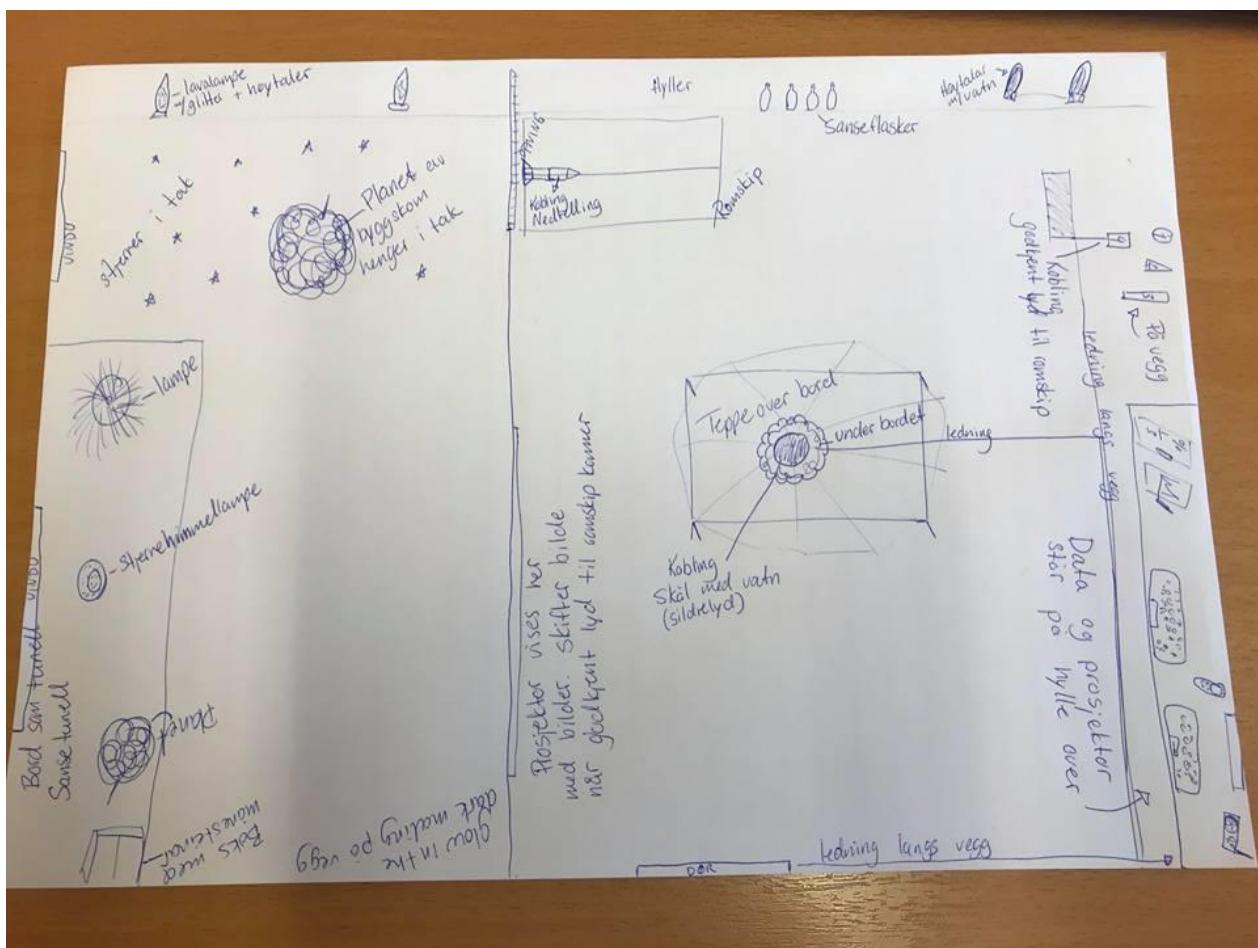
Ringekeklokke – to stk – ein med godkjent lyd og ein med ikkje godkjent lyd.

Skål med vatn – vatn som sildrar

Form på vegg – godkjent lyd (ein anna enn den med døra) bilde på vegg skiftes frå sol til verdensrom

Rakettknapp – Nedtelling med lift off på engelsk + rakettlyd

3.5 Planskisse (teikna for hand) av rommet og tekniske løysingar/ledningstrekk/plassering av lyd/pc/prosjektor

4. Refleksjon etter første utprøving ilag med barn

Heilt i frå begynnelsen var barna veldig engasjert i prosjektet, det var noko nytt å lære om NASA. Spenninga steig berre meir og meir etter dei fekk brev. Så fekk dei auge på oss og då vart det for nokon litt mykje, enkelte var skeptisk og nesten redd, spesielt for Forskar Fredriksen. Det var derfor me begynte i det små og var litt på avstand. Dagen me skulle ha gjennomføringa tok me opp dei barna som var mest redd for forskar Fredriksen og viste at det berre var Anja som hadde kledd seg ut. Dette hjelpt, men dei var fortsatt litt skeptisk når dei kom inn til oss seinare. Det var kun eit barn som ikkje turde å kome inn. Noko som var positivt. Dei fleste av dei eldste var veldig engasjert inne på laboratoriet, ein del av dei yngre var først litt skeptisk, men varma seg etter kvart opp og vart meir med. I raketten var det i fra før av litt liten plass, så at det ikkje var alle som ville sitte oppi den i tillegg til ikkje å vite kva som var på andre sida så gjekk det egentlig greit. Der har me merka oss at me må flytte ein kobling som låg litt i vegen for romskipet når den skulle skubbast over til verdsrommet. Ein ting som ikkje funka heilt, eller det funka, men barna begynte å koble sjølv i

ringeklokka, og når begge klokkene var kobla så datt høgtalaren ut. Dette skjedde mest på siste gjennomføring der det var eit barn som hadde skjønt dette med koblinga.

I alle gruppene var det alltid ein eller fleir som ville hjelpe oss med oppgavene, enten det var å finne den siste figuren eller ta henda i månevatnet. Når me var kome til verdsrommet var nok ein del litt uforbredt på kva som var der, i tillegg til at det nesten var heilt mørkt, men det gjekk fint der også. Nokon satt i opninga og følgte med på avstand. Når me hadde funne månesteinane var alle interessert i å sjå kva som skjulte seg i boksen og ville kjenne og sjå på funnet.

Ein ting som me i ettertid kom på at me kunne ha gjort var å håndhelse på ekspertane som kom, det trur me kanskje hadde hjelpt litt for nokon. Me tok dei i handa og takka for hjelpe når dei gjekk, men kunne nok gjort dette når dei kom også. På dei første to gjennomføringane var me nok litt stressa og hadde ikkje heilt funne roen med det som skulle skje, men i tredje og fjerde gjennomføring blei ting betre og me tok oss betre tid til barna og lot dei få styre litt. Me blei og obs på det med å stille ja og nei spørsmål etter tilbakemelding i frå Kirsti, så etterkvart blei det meir opne spørsmål.

I arbeidet før gjennomføringane har ting gått sakte men sikkert og veldig fort på slutten, nokon gongar har planar dotte ut og me har måttta tatt igjen, men med effektivt arbeid når me fyrst fekk ein og to heile dagar så blei ting fort veldig mykje betre og me er VELDIG fornøyd med resultatet og gjennomføringa. Det blei absolutt betre enn me hadde forventa og sitt for oss på førehand.

Til neste prosjekt trur me det hadde våre lettare å handle inn det me trengte i ein eingong, me har kvar for oss kjøpt litt her og der etter som me har komme på at me trengte det, noko som er logisk, men at me kunne reist i lag og våre to i avgjersler.